

Raport o sytuacji w sektorze SKOK w I półroczu 2015 r.

Departament Bankowości Spółdzielczej i Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych
Warszawa, październik 2015

Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski

W I półroczu 2015 r. sektor skok wykazał spadek aktywów o 5,8%, wynikający głównie ze spadku wartości depozytów o 3,8%. Wartość portfela pożyczkowo – kredytowego netto obniżyła się o 5,1%, a liczba członków kas o ok. 9 tys.

Zgodnie ze sprawozdawczością kas, w I półroczu 2015 roku:

- fundusze własne kas wzrosły z 52 mln zł do 122 mln zł,
 - współczynnik wypłacalności sektora wzrósł o 0,59 p.p. i na koniec czerwca 2015 r. wyniósł 1,00%,
- przy czym dane te nie uwzględniają wszystkich korekt wynikających z ustaleń inspekcji UKNF przeprowadzonych w kasach (od 2013 r. kontrole UKNF przeprowadzono w 25 kasach posiadających łącznie 90,5% aktywów sektora skok).

Zgodnie z ustaleniami kontroli UKNF, wyniki finansowe skontrolowanych kas na daty inspekcji powinny zostać skorygowane (obniżone) o łączną kwotę 561 mln zł. Wartość funduszy własnych kas po uwzględnieniu korekt - biorąc pod uwagę wyniki na koniec czerwca 2015 r. - obniżyłaby się do (-) 439 mln zł, a współczynnik wypłacalności do (-) 3,79%.

W I półroczu 2015 r. nastąpił spadek wartości portfela należności przeterminowanych o 177 mln zł tj. o 5,7%. Jednocześnie, wartość portfela pożyczek i kredytów brutto spadła o 445 mln zł, tj. o 4,8%. Związane to było przede wszystkim z transakcjami zbycia wierzytelności przeprowadzonymi przez kasy na kwotę ponad 337 mln zł.

Komisja Nadzoru Finansowego w przypadku 6 kas zleciła biegłemu rewidentowi ponowne badanie zatwierdzonych sprawozdań finansowych za 2013 rok. W przypadku 5 kas (jedna kasa odmówiła przeprowadzenia badania) uwzględnienie korekt zalecanych przez biegłego rewidenta do zbadanych sprawozdań spowodowałoby spadek wyniku finansowego za 2013 rok o 243 mln zł do poziomu (-) 371,9 mln zł oraz ich funduszy własnych - o 994,9 mln zł do (-) 1 226,6 mln zł. Wyniki badania nie zostały w pełni uwzględnione w bieżących danych sprawozdawczych kas.

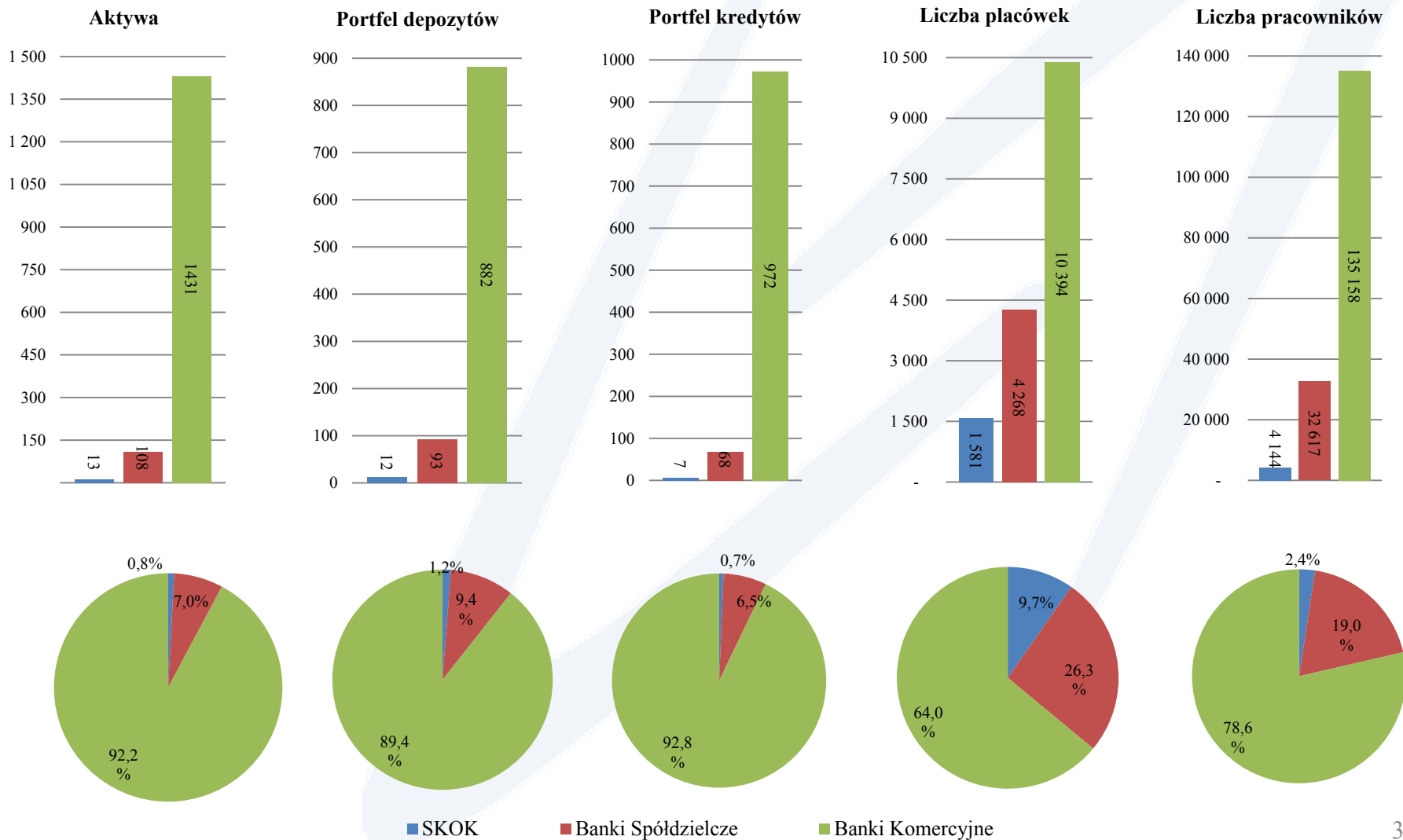
W kasach nadal występuje podwyższone ryzyko płynności z powodu niedopasowania terminów wymagalności pasywów i zapadalności aktywów. Środkami krótkoterminowymi (głównie depozytami o wymagalności do 12 miesięcy) finansowana jest działalność kredytowo-pożyczkowa (w większości z terminami zapadalności powyżej 12 miesięcy).

Na koniec czerwca 2015 r. 41 kas było objętych postępowaniami naprawczymi, a do daty sporządzenia informacji programy naprawcze 9 kas uzyskały akceptację KNF.

Sektor skok na tle sektora finansowego

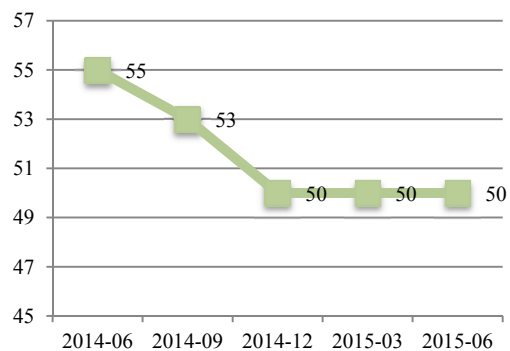
Podstawowe dane finansowe (w mld zł)

Organizacja sprzedaży

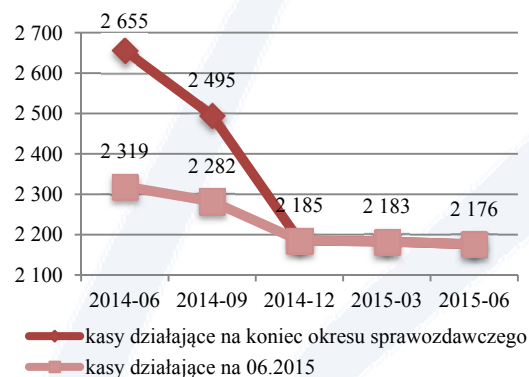

Podstawowe informacje o skok (1)

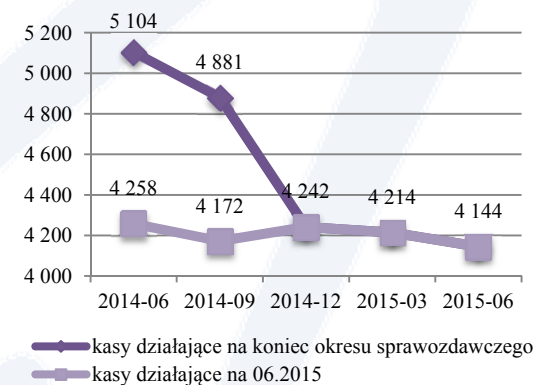
Liczba kas prowadzących działalność

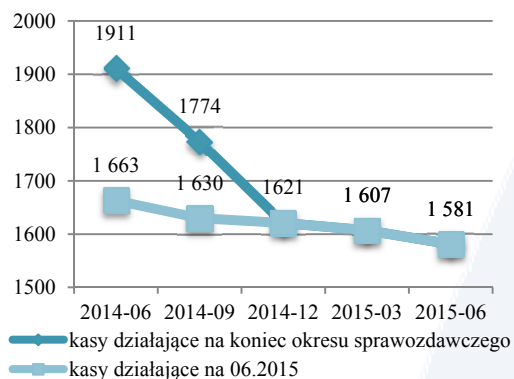
Liczba członków kas (w tys.)

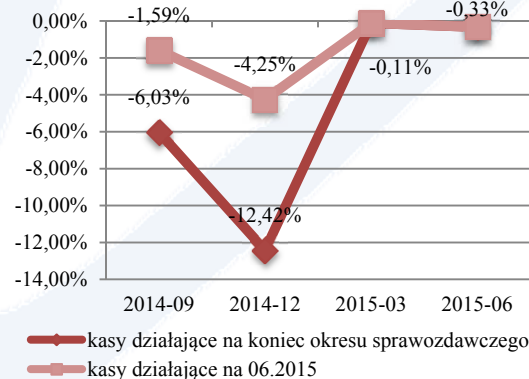
Zatrudnienie w kasach (ilość etatów)

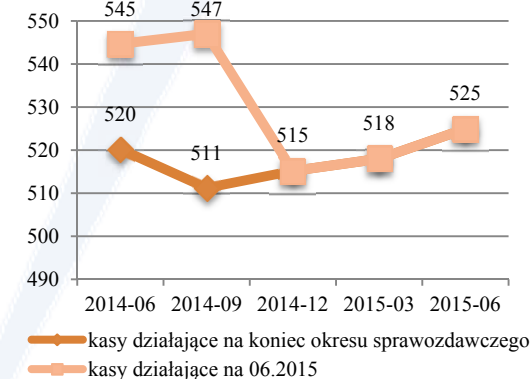
Liczba placówek kas

Liczba członków kas - dynamika zmian

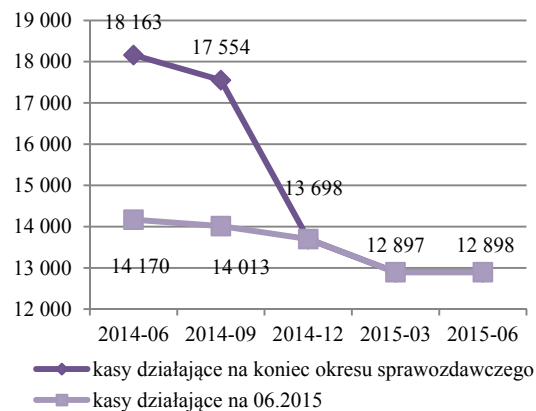

Liczba członków na jednego pracownika

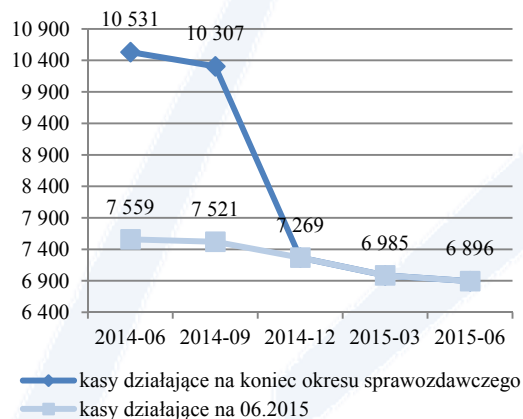

Podstawowe informacje o skok (2)

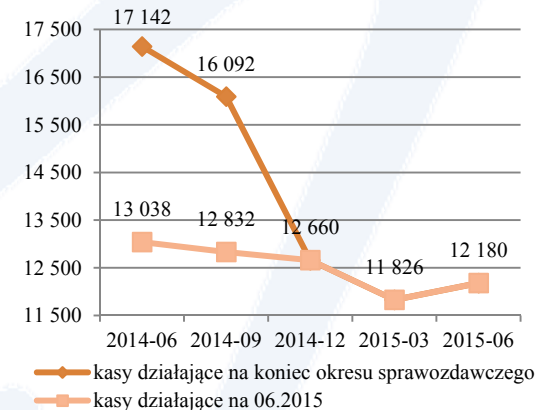
Aktywa kas (w mln zł)

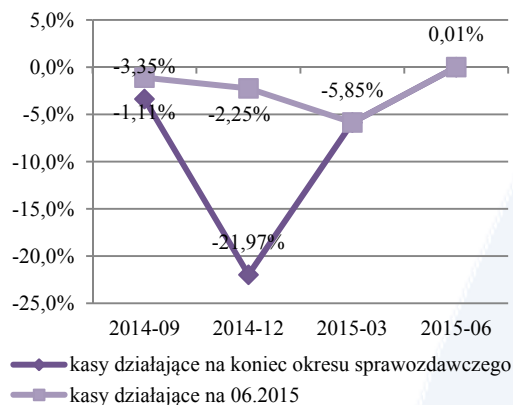
Pożyczki i kredyty kas (w mln zł)

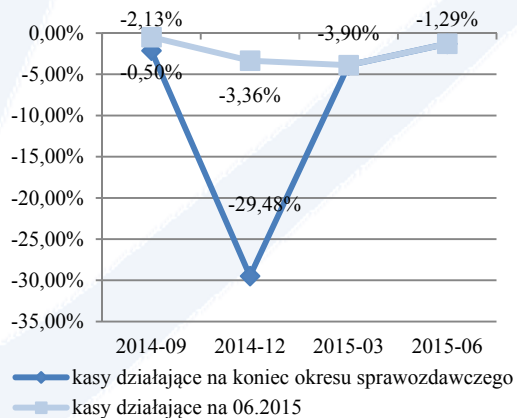
Depozyty (w mln zł)

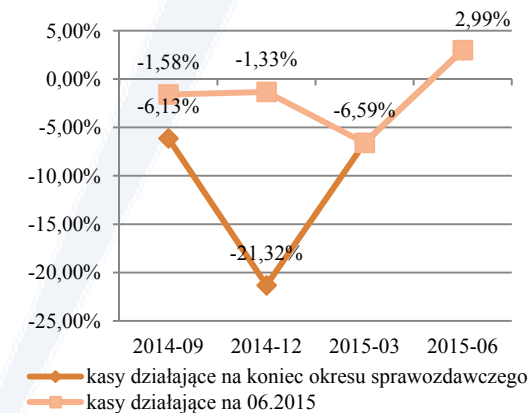
Aktywa - dynamika zmian

Pożyczki i kredyty kas - dynamika zmian

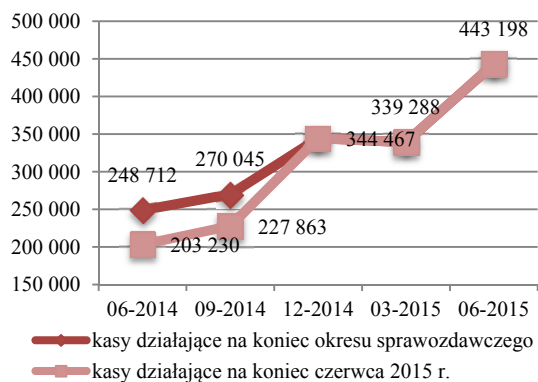

Depozyty - dynamika zmian

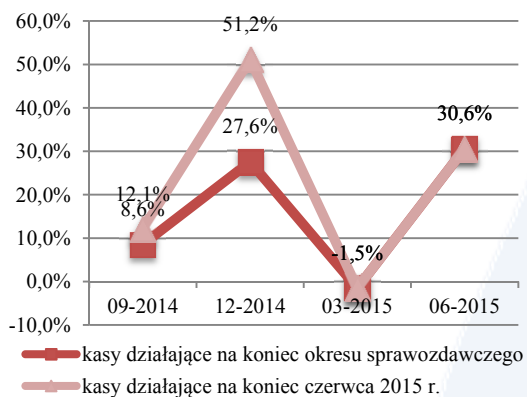

Fundusz udziałowy i zasobowy skok

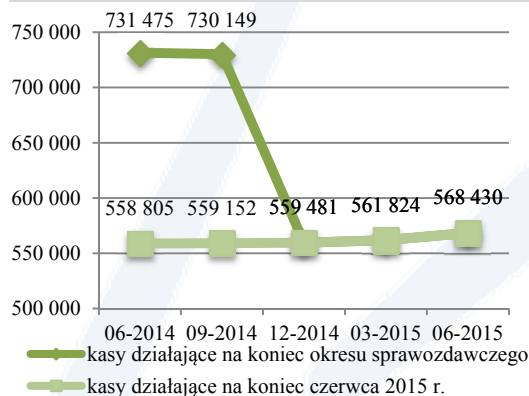
Wartość udziałów członkowskich (w tys. zł)

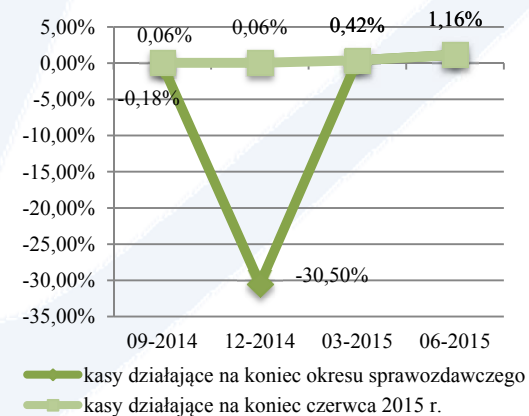
Wartość udziałów członkowskich – dynamika zmian

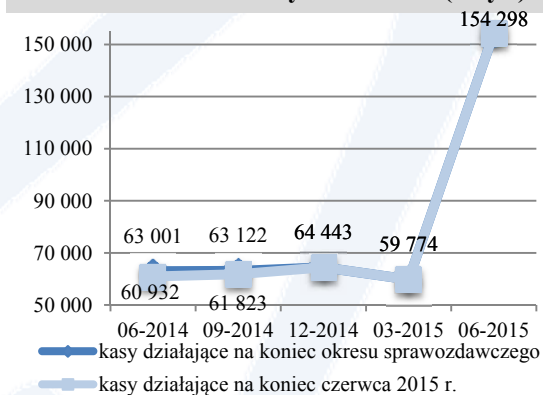
Wartość funduszu zasobowego (w tys. zł)

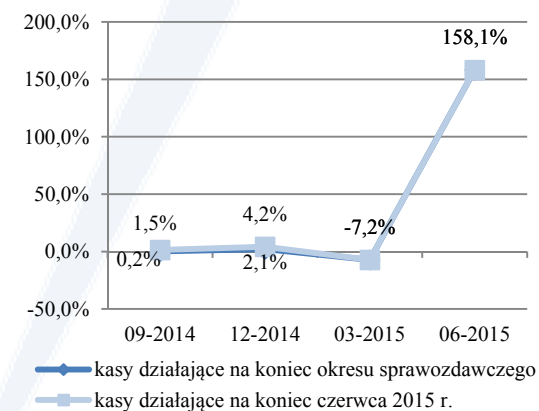
Fundusz zasobowy - dynamika zmian

Liczba zadeklarowanych udziałów (w tys.)

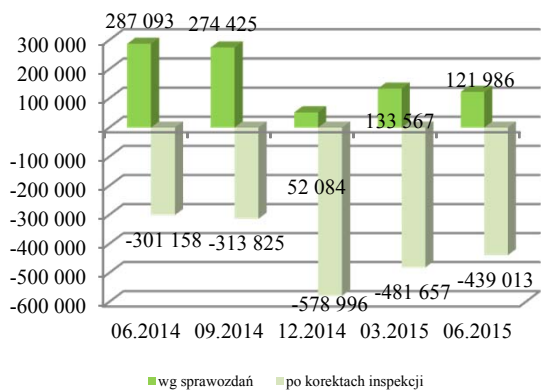

Liczba zadeklarowanych udziałów - dynamika zmian

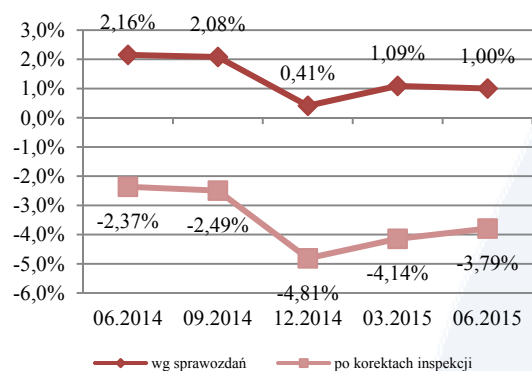

Adekwatność kapitałowa (1)

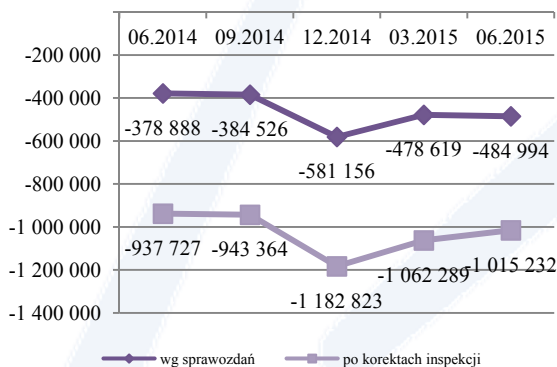
Wysokość funduszy własnych w skok(tys. zł)

Współczynnik wypłacalności w systemie skok

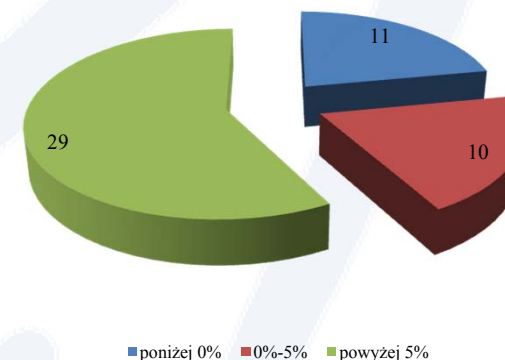

Niedobór funduszy własnych w stosunku do wymogu kapitałowego w sektorze skok (w tys. zł)

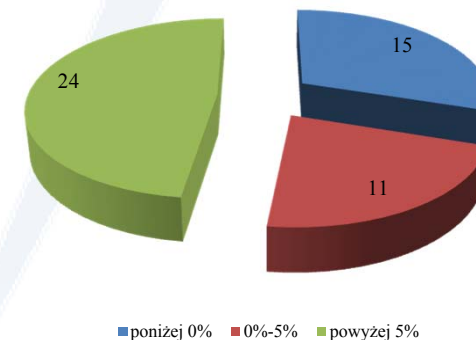

Wzrost funduszy własnych skok w 2015 r. wynikał głównie z dokonanego wsparcia kapitałowego przez Kasę Krajową poprzez wykup udziałów nadobowiązkowych.

Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności

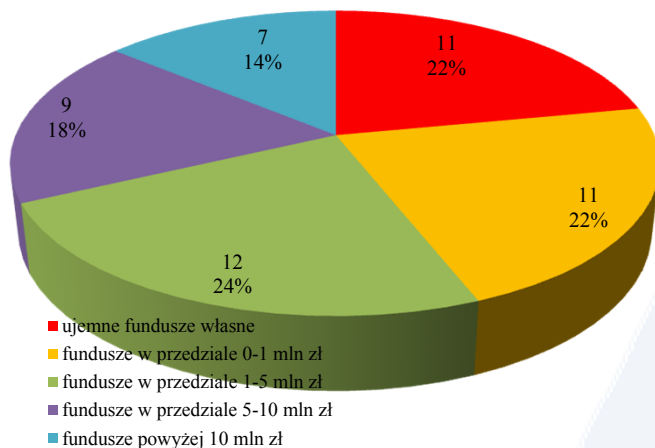

Podział kas z uwagi na poziom wykazywanego współczynnika wypłacalności po uwzględnieniu korekt inspekcji UKNF

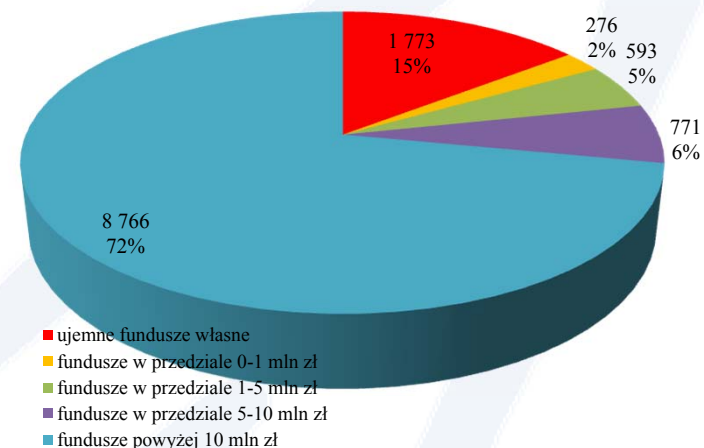

Adekwatność kapitałowa (2)

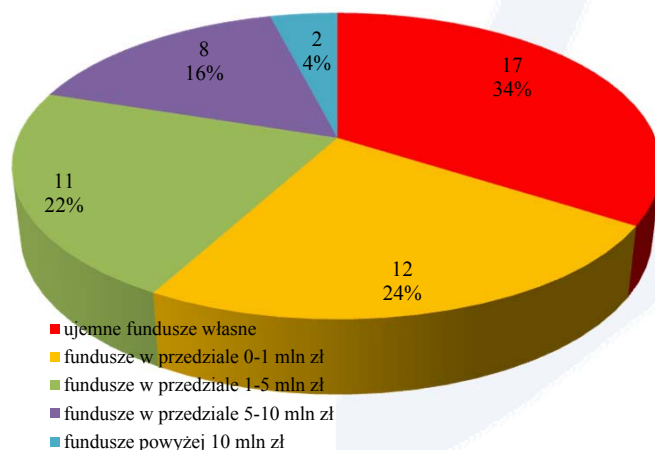
Sektor kas z uwzględnieniem wysokości funduszy własnych (wg ustawy o skok)

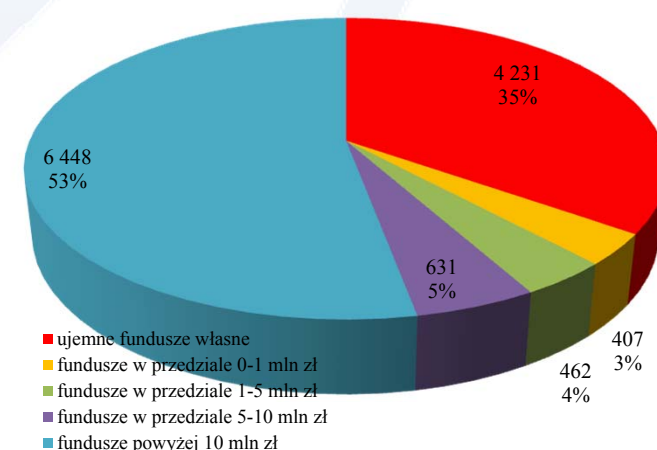
Depozyty w kasach pod względem poziomu funduszy własnych – wg ustawy o skok(w mln zł)

Sektor kas z uwzględnieniem wysokości funduszy własnych (wg ustawy o skok) po uwzględnieniu korekt inspekcji

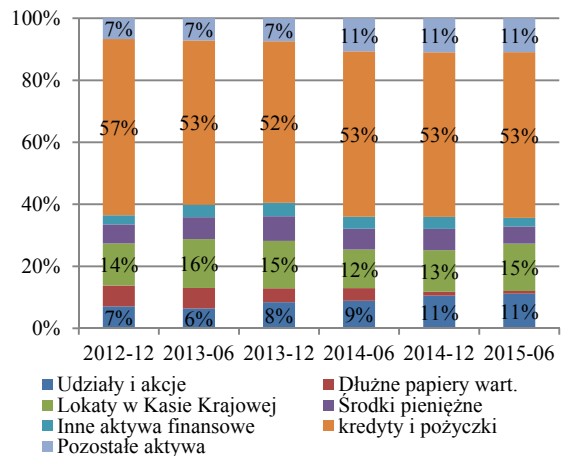

Depozyty w kasach pod względem poziomu funduszy własnych – wg ustawy o skok(w mln zł) po uwzględnieniu korekt inspekcji

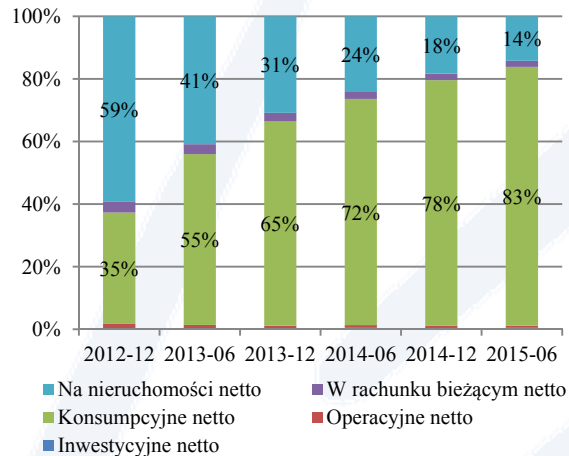

Działalność inwestycyjna i kredytowa (1)

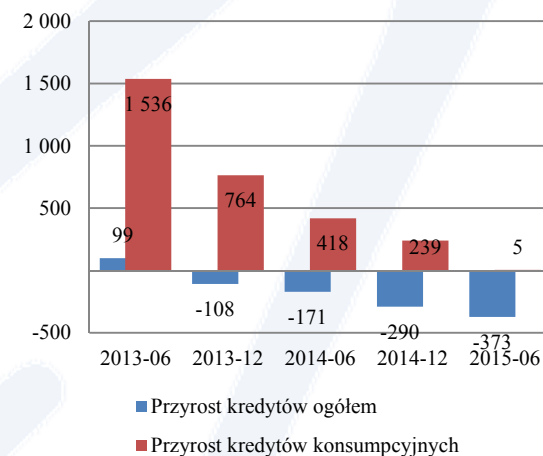
Struktura aktywów

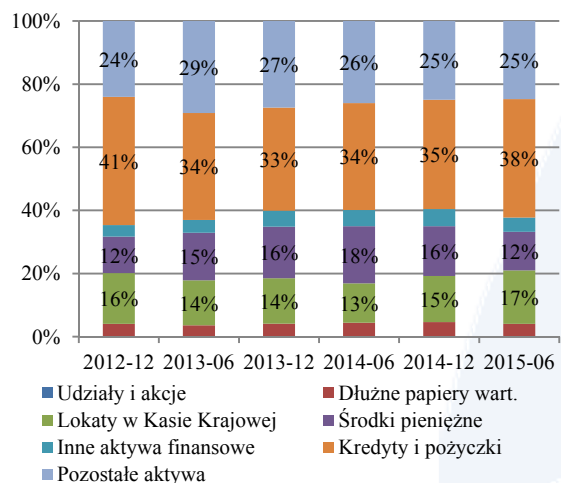
Struktura kredytów

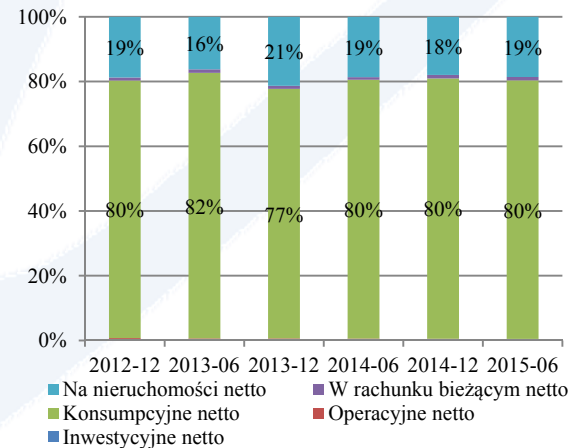
Zmiana portfela kredytowego

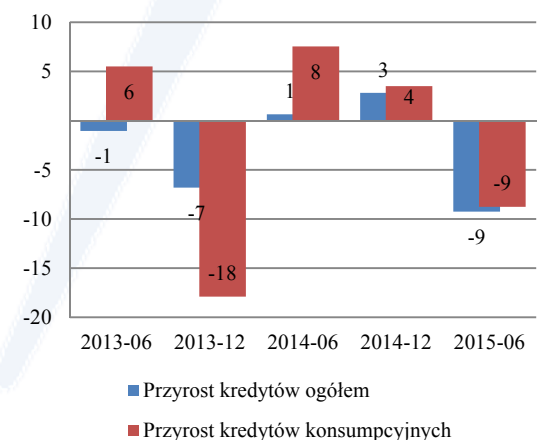
Struktura aktywów SKOK o SB<50 mln zł

Struktura kredytów SKOK o SB<50 mln zł

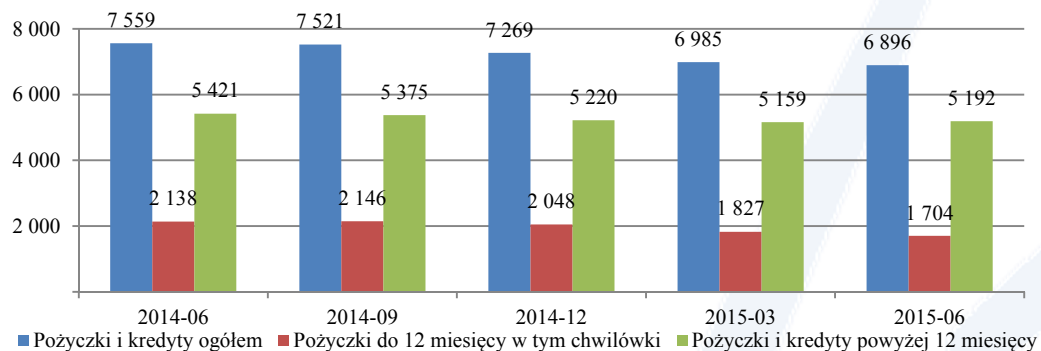

Zmiana portfela kredytowego SKOK o SB<50 mln zł

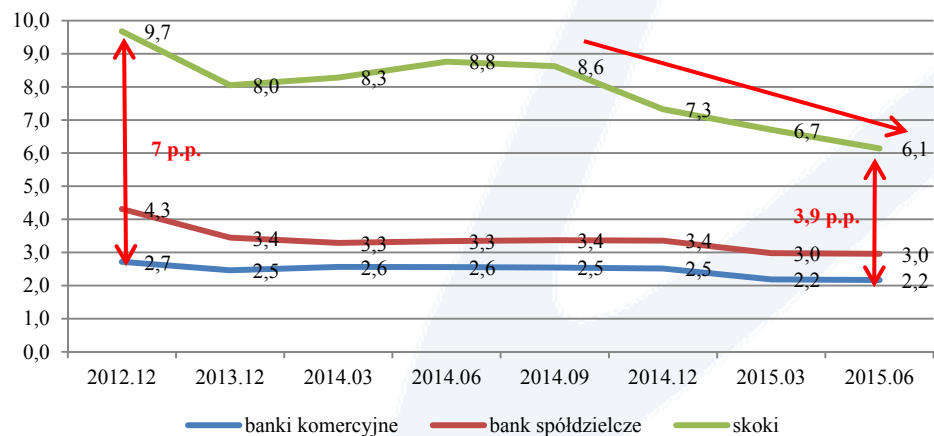

Działalność inwestycyjna i kredytowa (2)

Struktura portfela kredytowego wg terminów zapadalności na koniec poszczególnych kwartałów (w mln zł)

Marża odsetkowa

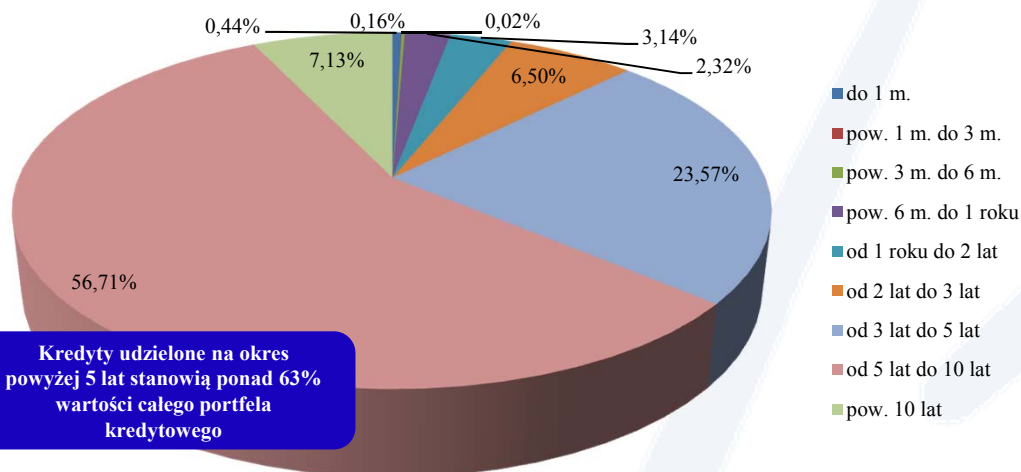
Struktura aktywów sektora kas wg stanu na 30.06.2015 r.

Wybrane aktywa	Wartość (tys. zł)	Udział w aktywach ogółem
Kredyty i pożyczki	6 895 517	53,46%
Udziały i akcje	1 438 653	11,15%
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe	112 382	0,87%
Lokaty w Kasie Krajowej	1 969 588	15,27%
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	711 215	5,51%
Inne aktywa finansowe	362 390	2,81%
Aktywa ogółem	12 898 000	

W strukturze aktywów kas ponad 12% stanowią akcje i udziały oraz dłużne papiery wartościowe. Z uwagi na ryzyko przeszacowania wartości obecnie głównie portfeli akcji i udziałów istnieje ryzyko dla wyników finansowych kas w przyszłości.

Działalność inwestycyjna i kredytowa (3)

Struktura portfela kredytowego wg terminów pierwotnych (czerwiec 2015 r.)

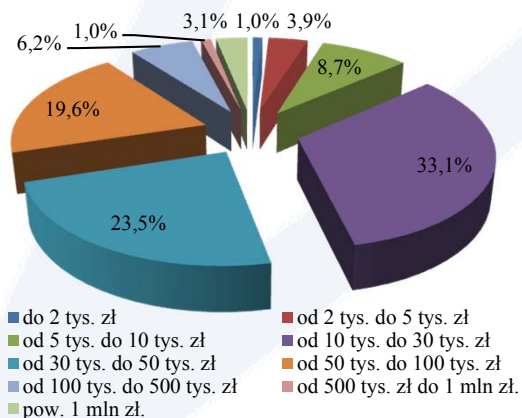
Kredyty udzielone na okres powyżej 5 lat stanowią ponad 63% wartości całego portfela kredytowego

Struktura portfela kredytowego (czerwiec 2015 r.)

	Ilość	Wartość (tys. zł)	w tym restrukturyzacje
Razem	679 364	6 991 989	468 463
do 2 tys. zł	127 150	66 581	1 170
od 2 do 5 tys. zł	136 321	270 548	6 570
od 5 do 10 tys. zł	127 798	611 636	15 328
od 10 do 30 tys. zł	194 946	2 312 455	108 666
od 30 do 50 tys. zł	61 997	1 641 504	98 307
od 50 do 100 tys. zł	27 656	1 369 525	88 512
od 100 do 500 tys. zł	3 229	435 598	55 202
od 500 tys. zł do 1 mln zł	129	67 621	19 305
pow. 1 mln zł	138	216 543	75 404

* Różnica pomiędzy poszczególnymi tabelami wynika z różnic w przekazanych danych sprawozdawczych kas

Struktura portfela kredytowego (czerwiec 2015 r.)

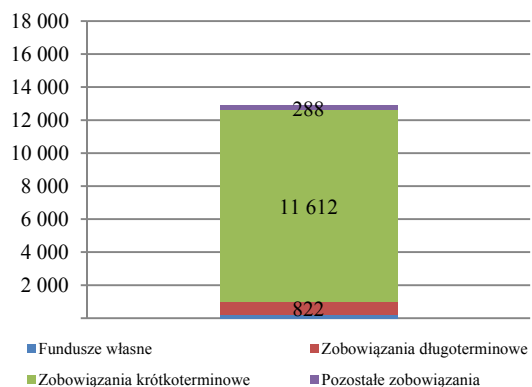

W portfelu kredytowym 10% stanowią kredyty o wartości powyżej 100 tys. zł

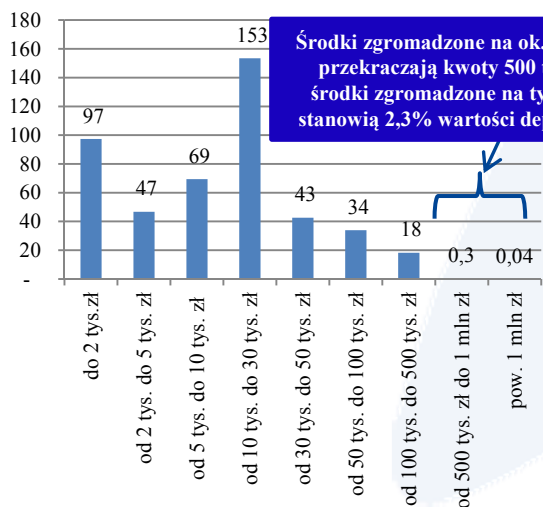
34,8% kredytów powyżej 1 mln zł podlegało restrukturyzacji, co znacznie odbiega od średniej dla całego portfela wynoszącej 6,7%. Może to mieć w przyszłości negatywny wpływ na wyniki finansowe kas w związku z koniecznością aktualizacji wartości tej części portfela.

Źródła finansowania działalności kas

Struktura finansowania działalności kas w mln zł (czerwiec 2015 r.)

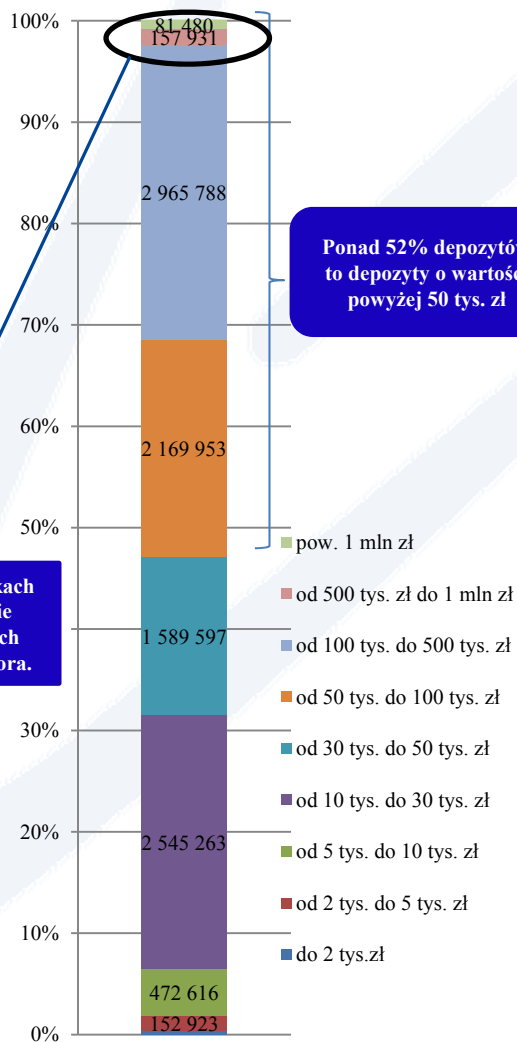

Struktura depozytów terminowych wg liczby rachunków w tys. (czerwiec 2015 r.)

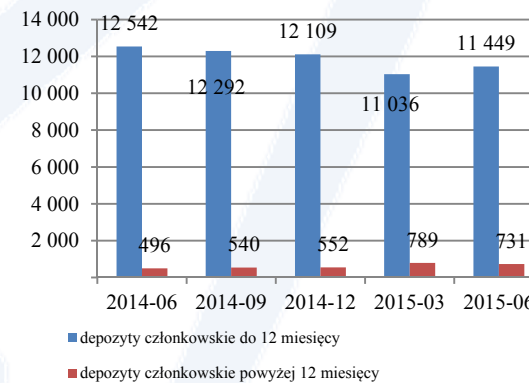
Środki zgromadzone na ok. 300 rachunkach przekraczają kwoty 500 tys. zł. Łącznie środki zgromadzone na tych rachunkach stanowią 2,3% wartości depozytów sektora.

Struktura depozytów terminowych wg kwoty (czerwiec 2015 r.)

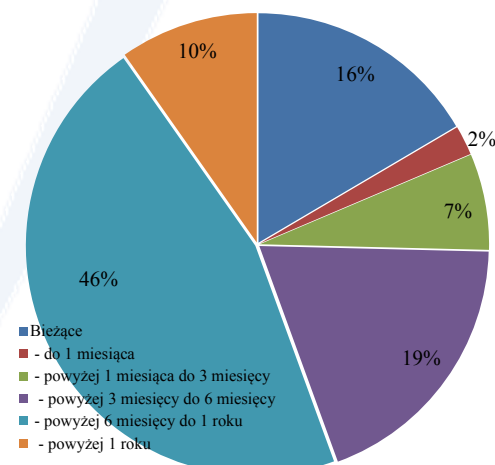

Ponad 52% depozytów to depozyty o wartości powyżej 50 tys. zł

Struktura depozytów w okresach (mln zł)

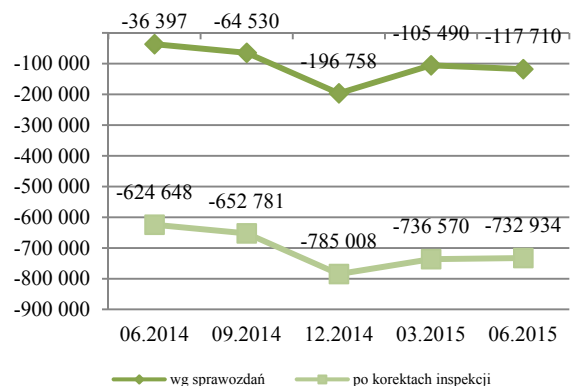
Struktura depozytów wg terminów pierwotnych (czerwiec 2015 r.)

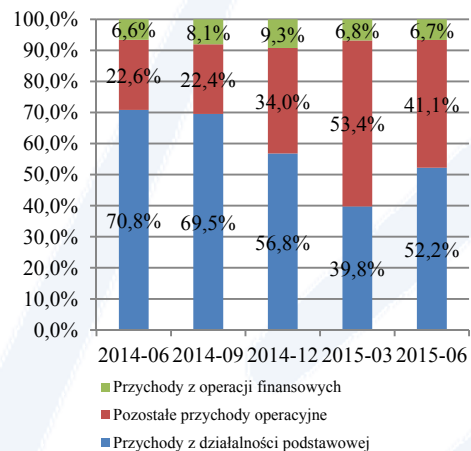
44,4% depozytów zgromadzonych w kasach to depozyty o terminach pierwotnych poniżej 6 miesięcy

Wyniki sektora skok (1)

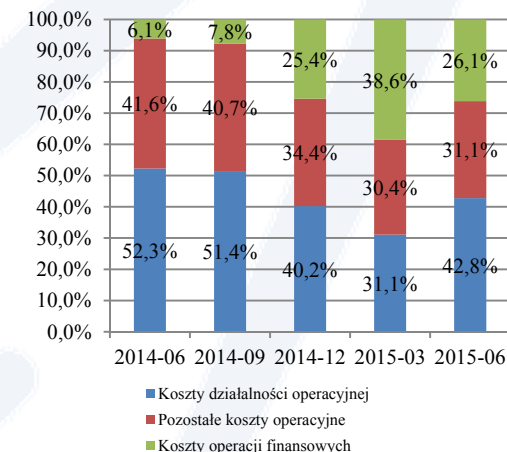
**Wynik finansowy netto sektora SKOK
(tys. zł)**

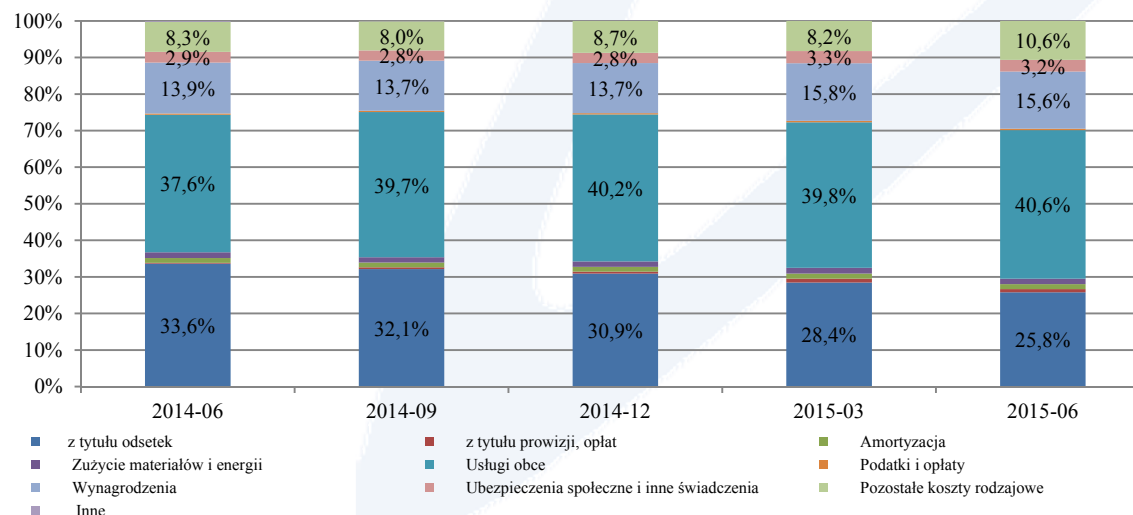
Struktura przychodów sektora kas

Struktura kosztów sektora kas

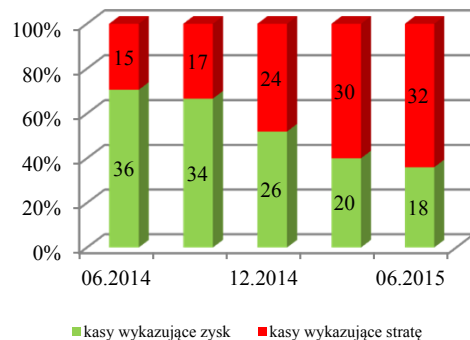
Struktura kosztów działalności operacyjnej w sektorze kas

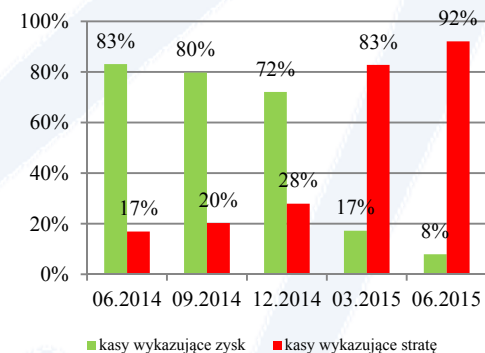
W okresie grudzień 2012 – czerwiec 2015 niektóre kasy dokonały sprzedaży wierzytelności kredytowych, głównie przeterminowanych, do firm zewnętrznych. W księgach kas transakcje te zostały odzwierciedlone w następujący sposób: wartość sprzedanych portfeli należności została wykazana jako koszty operacji finansowych natomiast wartość rozwiązanych odpisów aktualizujących sprzedany portfel wierzytelności jako pozostałe przychody operacyjne.

Wyniki sektora skok (2)

Struktura kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

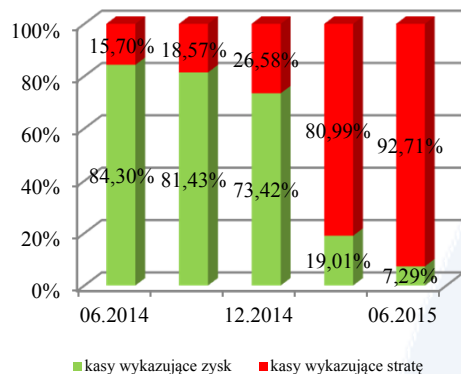

Portfele kredytowe kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

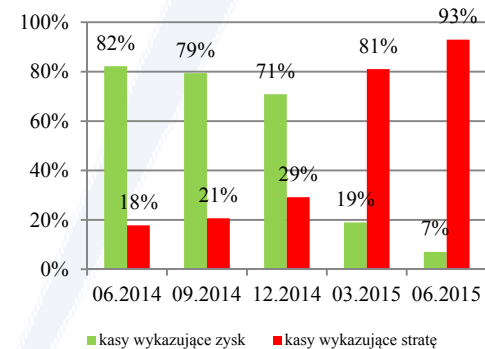

Wyniki finansowe sektora kas w I półroczu 2015 r. uległy pogorszeniu, głównie z uwagi na pogarszającą się jakość portfela kredytowego. Wyniki finansowe kas nie uwzględniają wszystkich zalecanych korekt poinspekcyjnych. Na koniec I półrocza 2015 r. kasy w sprawozdawczości wykazały łącznie stratę netto w wysokości ok. 117 mln zł.

Aktywa kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

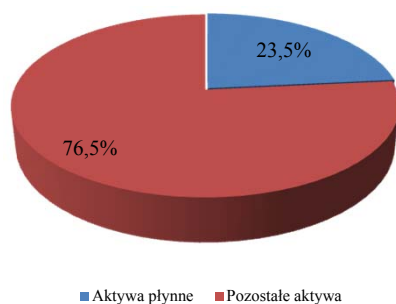

Depozyty kas z uwzględnieniem wyniku finansowego netto

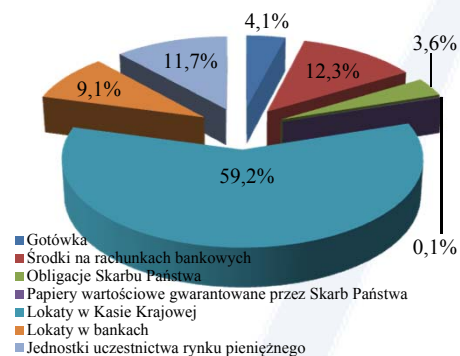

Ryzyko płynności

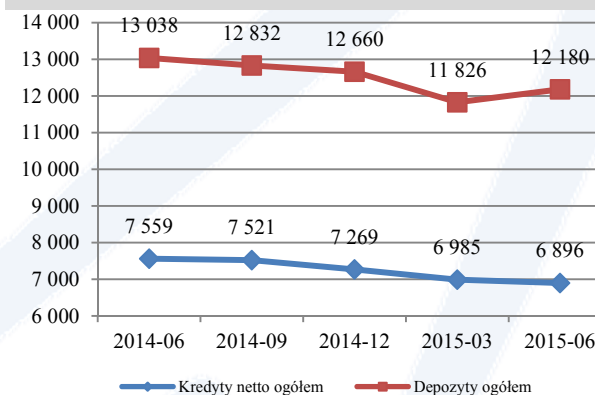
Udział aktywów płynnych
w aktywach ogółem

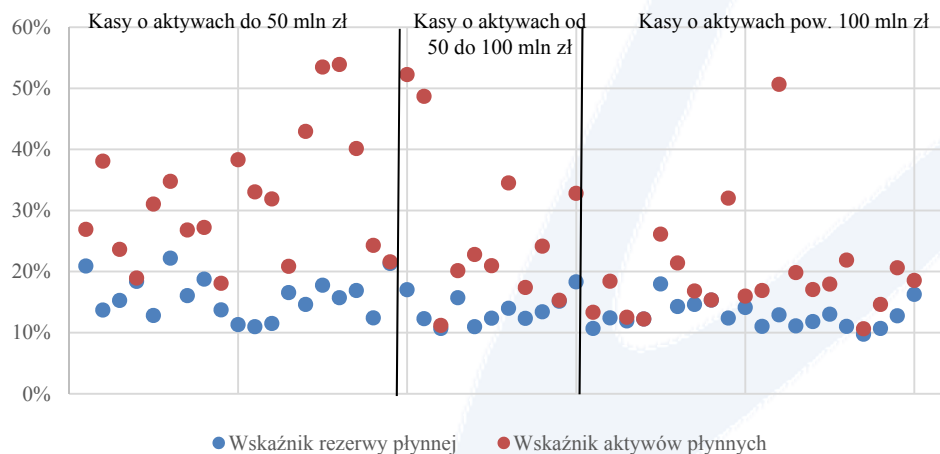
Struktura środków płynnych kas

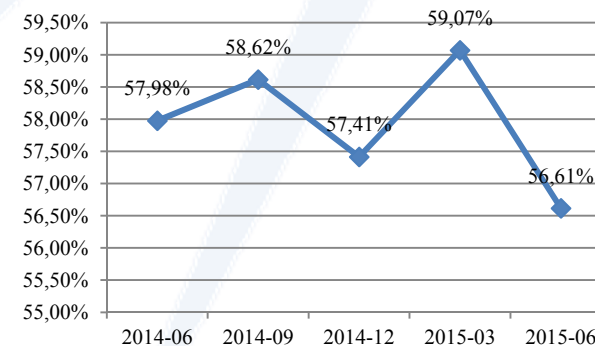
Kredyty a depozyty w sektorze kas (w mln zł)
(dane kas działających na koniec czerwca 2015 r.)

Wskaźniki płynności kas

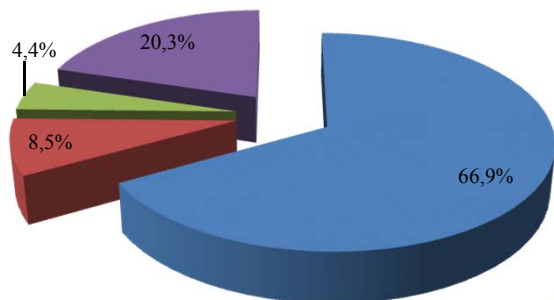

Poziom depozytów finansujących działalność
kredytową kas
(dane kas działających na koniec czerwca 2015 r.)

Ryzyko kredytowe

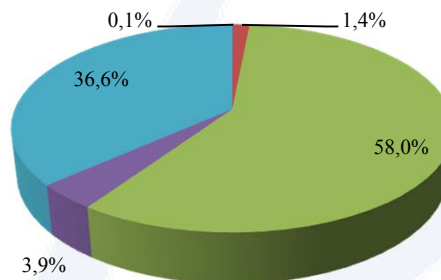
Udziały pożyczek i kredytów z uwzględnieniem terminowości obsługi

- Pożyczki i kredyty nieprzeterminowane
- Pożyczki i kredyty przet. pon. 3 mies.
- Pożyczki i kredyty przet. od 3 - 12 miesięcy
- Pożyczki i kredyty przeterminowane pow. 12 mies.

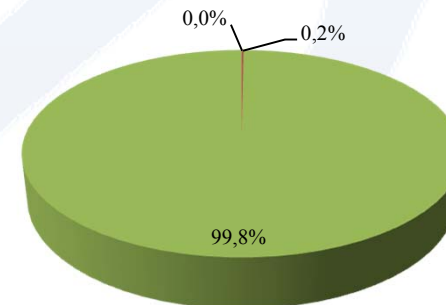
36,6% udział w portfelu kredytów przeterminowanych mają kredyty na nieruchomości

Struktura rodzajowa kredytów przeterminowanych

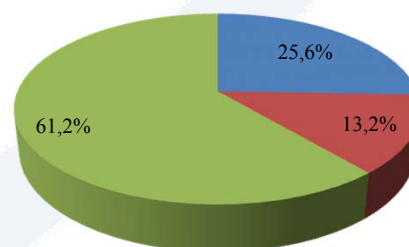
- Przet. inwestycyjne brutto
- Przet. operacyjne
- Przet. konsumpcyjne brutto
- Przet. w rachunku bieżącym brutto
- Przet. na nieruchomości brutto

Udział skryptów dłużnych w aktywach

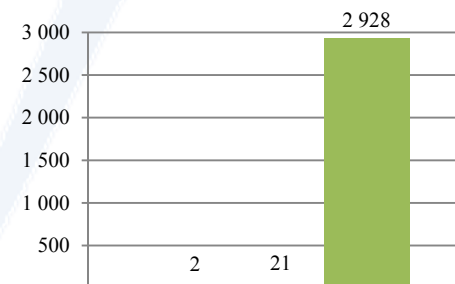
- skrypty dłużne
- nieopłacone należności
- pozostałe aktywa

Struktura pożyczek i kredytów przeterminowanych z uwagi na okresy przeterminowania

- Pożyczki i kredyty przet. pon. 3 mies.
- Pożyczki i kredyty przet. od 3 - 12 miesięcy
- Pożyczki i kredyty przeterminowane pow. 12 mies.

Kredyty przeterminowane a skrypty dłużne w sektorze kas (mln zł)

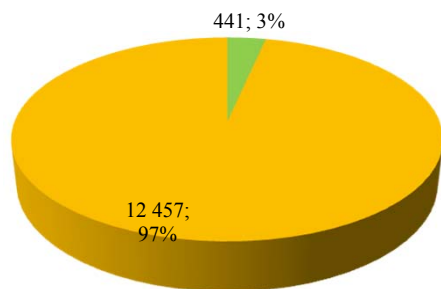

- Wartość skryptów dłużnych
- Wartość nieopłaconych należności
- Wartość kredytów przeterminowanych

33% wartości portfela kredytowo - pożyczkowego stanowią kredyty przeterminowane. Największą grupę stanowią pożyczki przeterminowane pow. 12 miesięcy.

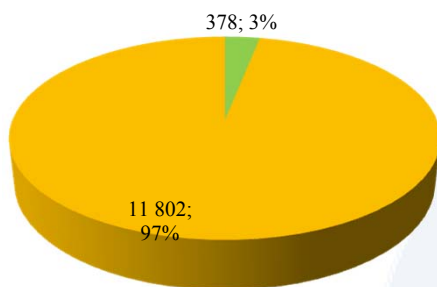
Postępowania naprawcze w kasach (1)

Aktywa kas zobowiązanych do realizacji działań naprawczych na tle sektora na koniec czerwca 2015 r. (w mln zł)

■ pozostałe kasy ■ kasy realizujące program naprawczy

Depozyty kas zobowiązanych do realizacji działań naprawczych na tle sektora na koniec czerwca 2015 r. (w mln zł)

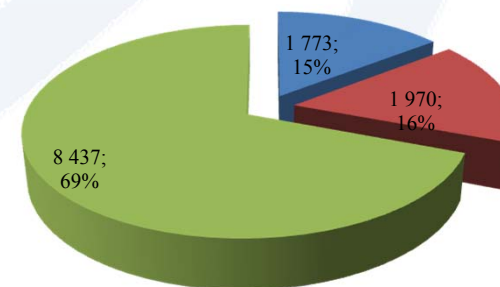
■ pozostałe kasy ■ kasy realizujące program naprawczy

Wyniki kas nie we wszystkich przypadkach uwzględniają korekty wynikające z ustaleń inspekcji. Wprowadzenie tych korekt będzie miało również wpływ na poziom funduszy własnych kas. Dotychczas przeprowadzono inspekcje w 25 kasach. Zgodnie z ustaleniami UKNF, wyniki finansowe w tych kasach powinny być skorygowane o 561 mln zł. Ponadto KNF zleciła przeprowadzenie ponownego badania sprawozdań finansowych za rok 2013 w stosunku do 6 kas. Całkowita kwota korekt funduszy własnych na koniec 2013 r. w przypadku 5 kas wyniosła 995 mln zł (jedna kasa nie przeprowadziła badania).

Stosownie do ustawy o skok z 2009 r. kasa zobowiązana jest realizować program postępowania naprawczego wówczas, gdy:

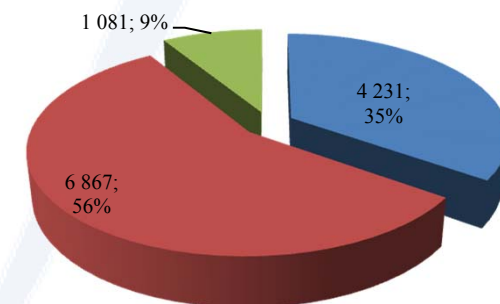
- istnieje zagrożenie wystąpienia straty w jej działalności lub
- wystąpiła strata w jej działalności lub też
- istnieje zagrożenie powstania jej niewypłacalności.

Poziom depozytów (w mln zł) w kasach z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności

■ poniżej 0% ■ 0%-5% ■ powyżej 5%

Poziom depozytów (w mln zł) w kasach z uwzględnieniem poziomu współczynnika wypłacalności po uwzględnieniu korekt inspekcji

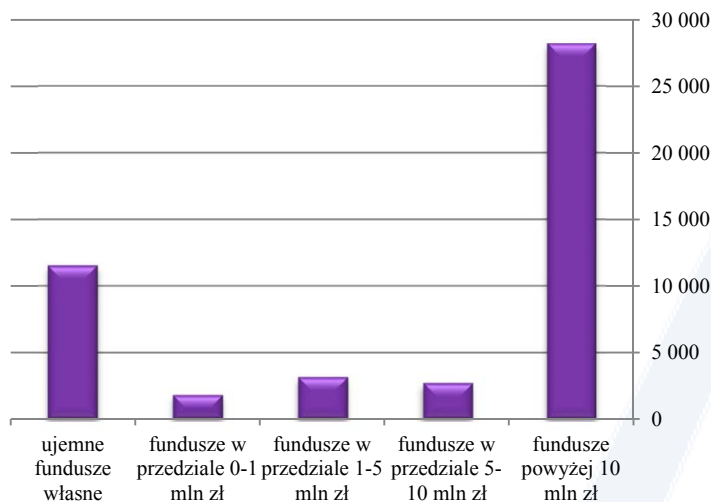

■ poniżej 0% ■ 0%-5% ■ powyżej 5%

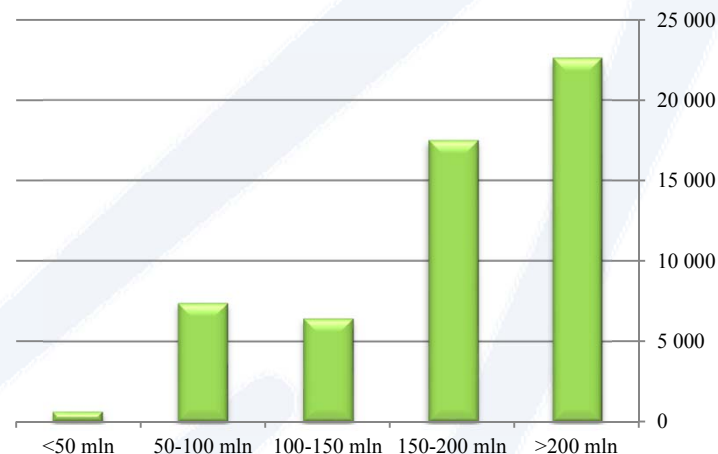
Postępowania naprawcze w kasach (2)

Pomoc finansowa Kasy Krajowej

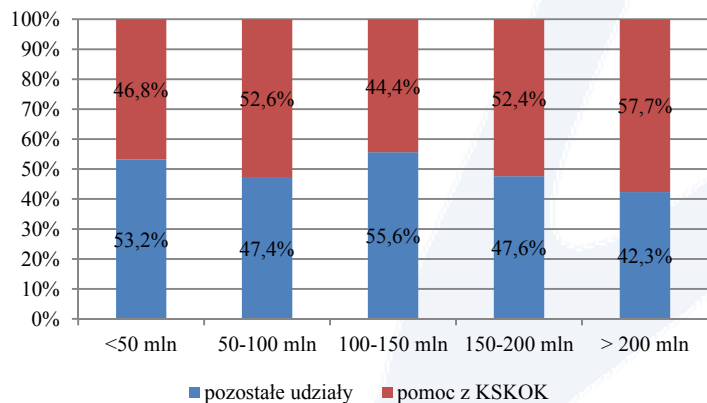
Średnia pomoc dla kas z Kasy Krajowej (tys. zł) wg wielkości funduszy własnych

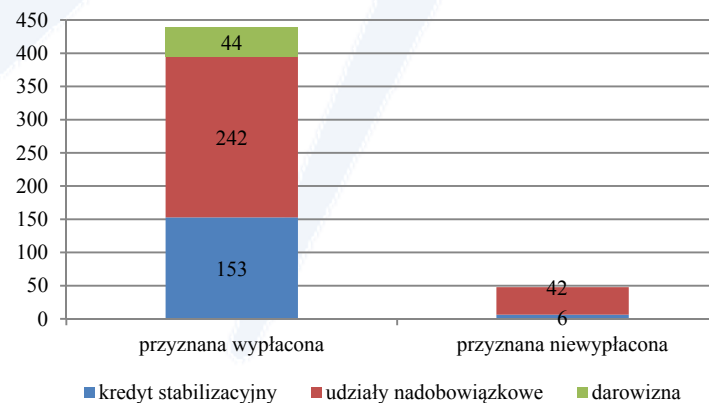
Średnia pomoc dla kas z Kasy Krajowej (tys. zł) wg wielkości aktywów

Średnia wielkość wpłaconych przez Kasę Krajową udziałów w stosunku do funduszu udziałowego

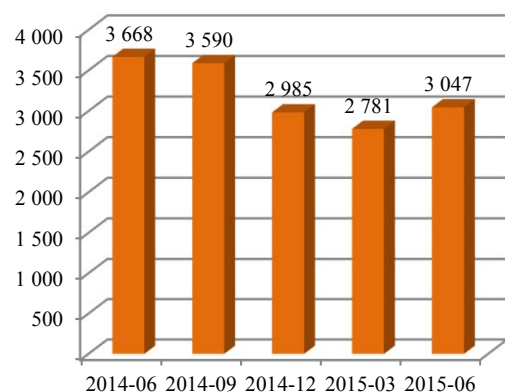

Struktura udzielonej pomocy w mln zł

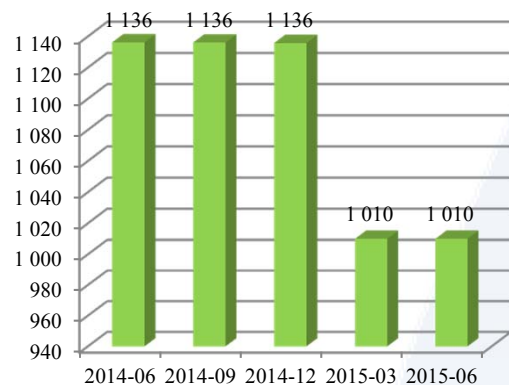

Sytuacja finansowa Kasy Krajowej

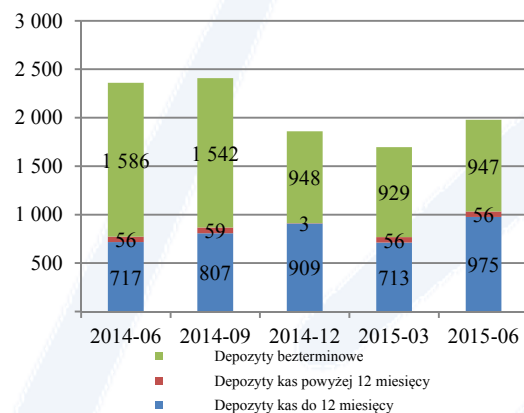
Aktywa (w mln zł)

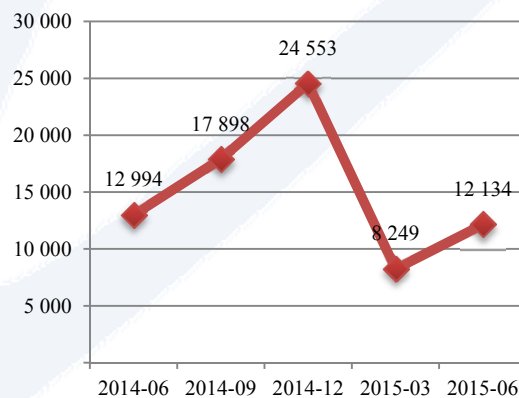
Fundusz udziałowy (w tys. zł)

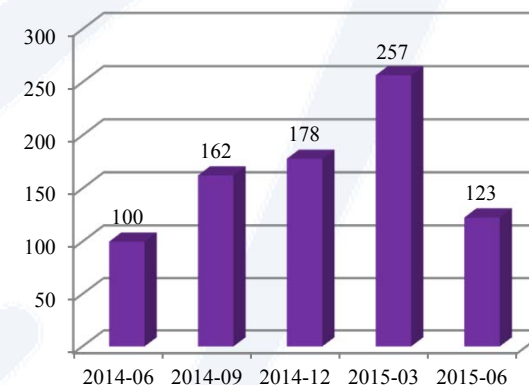
Struktura depozytów kas w Kasie Krajowej (w mln zł)

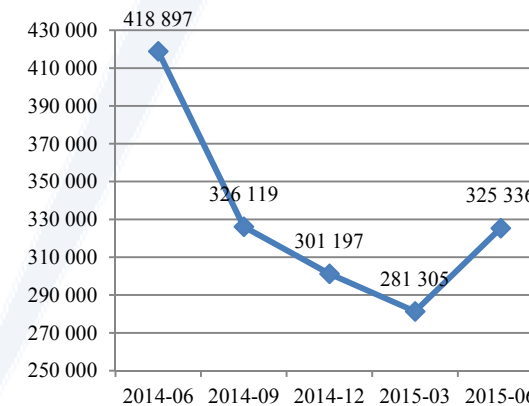
Wynik finansowy netto (w tys. zł)

Pożyczki udzielone kasom przez Kasę Krajową (w mln zł)

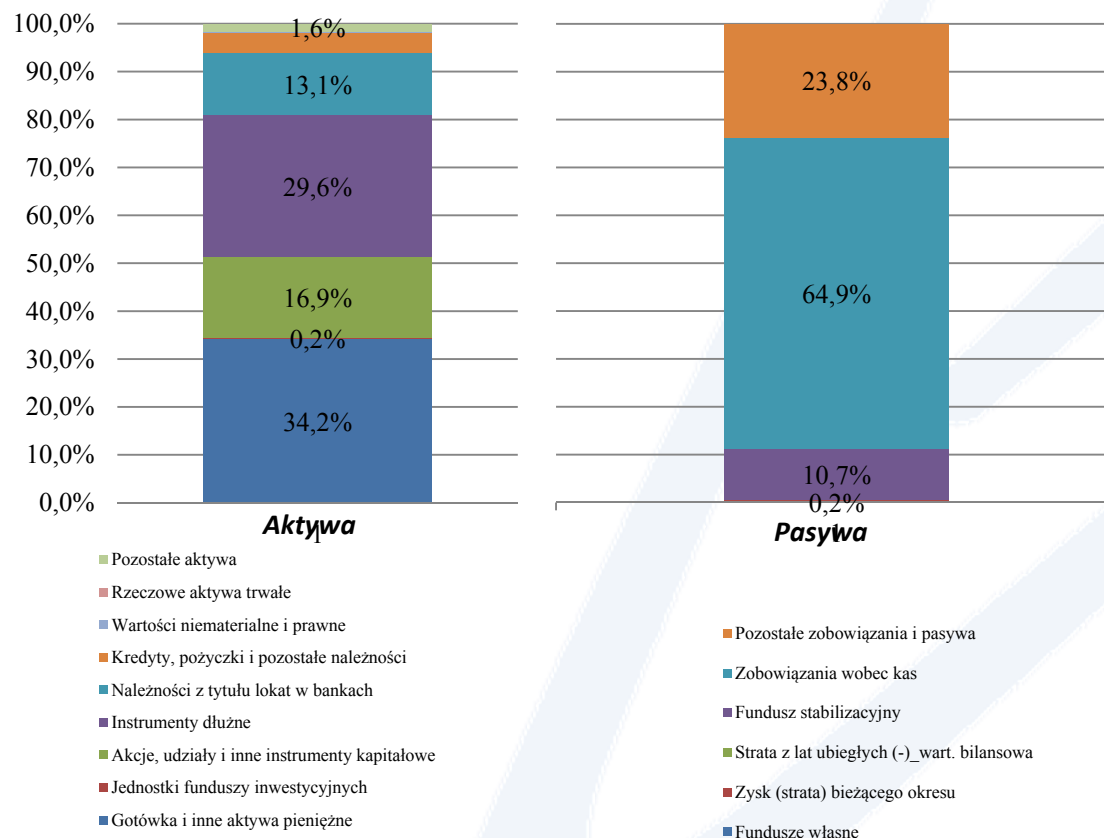

Fundusz stabilizacyjny (w tys. zł)

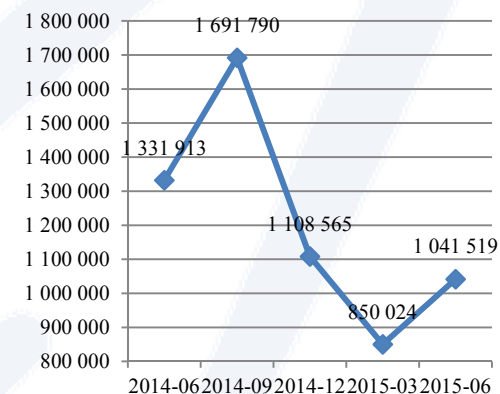
Struktura bilansu Kasy Krajowej

Struktura aktywów i pasywów Kasy Krajowej (w mln zł)

Istotną część aktywów Kasy Krajowej stanowią środki płynne. Natomiast praktycznie jedynym źródłem finansowania jej działalności są środki pozyskane od kas (lokaty obowiązkowe i nieobowiązkowe oraz opłaty).

Środki płynne ulokowane w bankach na rachunkach bieżących (w tys. zł)

Środki płynne ulokowane w bankach na lokatach terminowych (w tys. zł)

